

5 CENT.

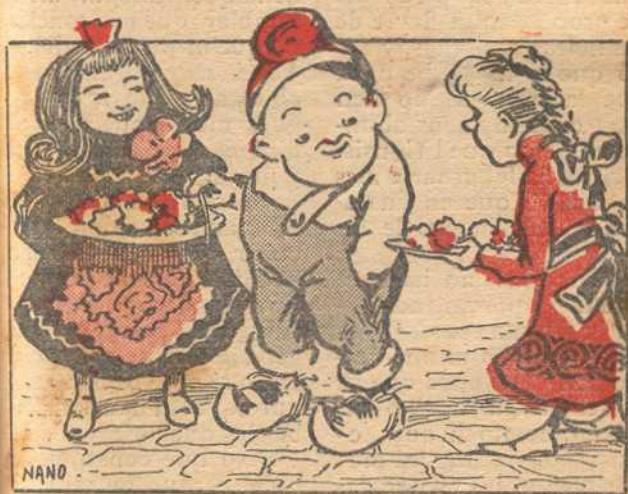
ANY 1.er * BARCELONA, 8 MAIG 1904 * NÚM. 19

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Catalunya, un any. 3 Ptas.

Idem, un semestre . . . 2 id.

Extranger, un any. . . . 5 Id.

un dineret pera la Santa Creu.

—Teniu: ja veig que de mi os recordéu.

QUINA gentada diumenge passat en la Festa dels Jochs Florals! Alló estava que donava gust de veure, perquè demostra que d'any en any va sent mes el nombre de personas que senten goig pera fruir de prop la dolsa flayre de las lletras catalanas, y aixó que'm consta be prou que las targetas no han anat enguany gens abundants, si no que'l Consistori las ha fet gruar a mes de quatre que en buscavan y han hagut de fer denteta.

Donchs, sí, no haig de repetir lo que vaig adelantar la setmana passada, aixó es, que tenim un Mestre nou y un altre que va pe'l camí. Que be s'ho mereixen, no tinch que defensarho; vos ho dirá mellor que jo, las sevas galanas composicions. Ab ai-

xó, que per molts anys poguém dirho aixís.

Y anant a una altra cosa, ¡ja os dich que l'altre día m'en vaig veure ab un embull! Jo venia de la Seu, de veure benehir lo terme, que, com es costum, se celebra cada any a dalt del terrat de nostra Catedral, ahont, al bell mitj de l'Absis, s'hi troba la creu del Padró de Barcelona, quan m'atura una nena que desseguit me va semblar que'm conexia, perquè'm va dir alló:— *Vosté. senyor galán, etc.,* ab un ayre que no vaig poder menys que pagar lo dineret pera la Santa Creu y ¡noys! tot just acabava de acceptarli la flor que del seu plat me va donar a escullir pera obsequiarme, que desseguit ne va venir una altra, y d'altras, que valga que'l passat diumenge vaig vendre molts diaris, o si no, vos ben asseguro que m'haurían acabat los quartos.

Pero que consti, no ho dich perquè'm sapigués greu ¡no senyor! Ho dich

perque'n vaig quedar contentíssim, a mi que tant m'enamora veure que's conservan aquestes boniques costúms del nostre poble. ¡Sí, diheumo sempre *Senyor galán, un dineret pera la Santa Creu*, que no us mancará may lo veritable regraciament d'aquest amich vostre, qui sols a la seva mare li diu cada anyada en aytal día:

Vosté, senyora rosa,

perque per mi no n'hi ha cap com ella,

que te la cara tant hermosa,

y es a l'única que pot captar-li

undineret pera la Sta. Creu.

EN PATUFET

als indrets de... no se ahont, en quin recó de mon para un gegant que's diu *Artur*, que li estant ventant castanyas. Potser algú gran me dirá: «Y ara, ahont va aquest tap de bas? Qui ets tú, nap buf, per tractar [sa] coses de tanta importancia, y en assumptos delicats ficarhi la cullerada? Guárdala aquesta pel plat de la sopa allá a ta casa». ¡Aixó prou! També m'hi avinch, com que no'm falta la gana, gracia a Déu... y si'm portés tan be a estudi com a taula, ja os ben asseguro que fora'l primer de la classe. Pro tornant a lo que deya, vejent com *jugan a balas*, els homes grans ab tal furia y estiran ab tanta rabia una *corretja* que, a l'últim, romperá per la part fiaca, ab gust los invitaria a veure com la canal'a tot rihent, pacíficament, sense ofendre a Déu ni als pares, hi juguém, pro no'ns obrim crudels feridas que sagnan. ¿No us sembla, noys, que aquí's [grans] hi han de apendre de nosaltres?

LLUISET LLANSA

La guerra

Japó-Russa

(Acabament)

Tothom se defensava com un heroe; éll sempre al devant los animava ab

Reflexions d'un baylet

No m'ho vull pas guardar al pap, y vaig a explicarvos ara lo que'l meu tendre cervell pensa d'aquesta *batalla* que tenen dugas nacions fortas y civilisadas

l'exemple repartint colps de sabre a dreta y esquerra sens que en los moments mes crítichs de la batalla s'hagués observat lo mes petit defalliment per part de sas tropas que avansavan ab un entusiasme delirant. Quan ja va creure que l'enemich; perseguit d'aprop per sos valents, estaria a bona distancia, baixá de cavall y doná per acabada l'acció d'aquell jorn y sens pretensions, com lo més humil dels criats comensá a recullir armas, banderas y trofeus de guerra ab los que acabá d'adornar son cavall y entrá victoriós altra volta a sas terras ahont se li feu una arribada imponent ab viscas y aclamacions a las que ell contestava trayentse lo barret engalonat, saludant ab una serietat magestuosa y satisfeta. Mes, ¡oh! desgracia; sens dubte que l'enemich al retirarse li va preparar un parany pera venjarse de la derrota sofrida; una mina secreta, com si diguessim, y efec-

tivament, quan ab mes joya galopava cap a casa, lo cavall se li entrebanca ab un cordill travesser posat pera ferli la traveta y bonanithéro, adeu medallas y barret de paper; totes las ilusions per terra!

¡Es clar, com que tot havia sigut un somni; al caure del llit va ferse un nyanyo al cap y una bona camallada.

¡Com hauria rigut l'enemich si l'hagués vist en camisola plorant de ràbia y buscant per dessota del llit lo barret que no havia existit mes que'n sa imaginació!

La sort que ab lo soróll sa mareta va correr a saber qué era y tot amoixant-lo ab petóns amorosos li preguntá—¿Qué has fet, Lluiset maco?—Yo *desson* los japonesos *te m'han fet taure de tatano*.

MIRANIUS

MODAS DE VESTITS

pera nenas de 6 á 8 anys

N.º 1

N.º 2

N.º 1.—Vestit de seda color rosa, lo cos escotat, guarnit ab entredós cr y tavelletas ab un farbalá de la mateixa seda formant un coll.

La faldilleta es feta de tavelletas guarnida ab entredós y farbalá lo mateix que'l cos.

La faixa es de la mateixa seda del vestit.

N.º 2.—Aquest es fet de *tamis* color *beige*; lo cos va ab uns arrugats formant *bollos*; lo coll es fet de la mateixa roba, guarnit ab unas aplicacions de punta crua y un biaix al voltant del coll, com també el baix de la faldilleta de satí del mateix color del vestit y la faixa igual.

Sombrero de palla ab llassos de cinta de satí.

P. Apa Quissu, aquest terrós
si l'agafas, es per tu
o sinó estigas segü
que no serveixes per gos

Lo jutge intelligent

Un rey va volguer saber,
per sí propi, si la gent exa-
gerava assegurant qu'en
un poblet hi havia un jut-

ge d'una inteligencia ex-
traordinaria y que fallava
infaliblement ab veritable
justicia, a tal punt, que'l
mes espavilat no podia en-
ganyarlo.

Allavors lo rey se ves-
teix de marxant y se'n va
cap al poble ahont residia
lo referit jutge y al arri-
barhi se troba ab un po-
bre esguerrat que li de-
mana caritat. Ell que n'hi
fa y continúa son camí,
mes l'esguerrat l'estira pel
vestit.

—¿Qué vols? ¿No t'he
fet caritat?

—Sí, m'has fet caritat,
pero't volia demanar un
favor, y es que'm deixis
pujar a cavall fins a la
plassa del poble, puig los
carros me podrian aixafar.

Allavors lo puja a la
gropa del cavall y se'n van
vers la plassa; al ser allà
s'paran, pero'l pobre no
baixa y no's mou de ca-
vall.

—¿Per qué no desmon-
tas? ¡Apa, ja hi som!

—¿Y per qué haig de
baixar, si aquest cavall es
meu? ¿Y si no vols deixar-

lo de bon grat, te'l faré deixar per forsa; anirém a trobar lo jutge y veurém.

La gent comensá a reunir-se a son vol, escoltant la discussió, fins qu'alguns varen dir:

—Aneu, aneu a trobar lo jutge, qu'ell ho arreglará tot seguit.

Aixís ho varen fer. Se'n anaren a casa'l jutge, ahont la gentada s'empenyía pera arribar al tribunal; lo jutge cridava per torn a'ls que havia de jutjar.

Abans que toqués lo torn al rey y a l'esguerrat, lo jutge cridá's presents sin un sabi y un pagés. Aquests dos disputavan a propòsit d'una dona que'l pagés assegurava qu'era la seva y'l sabi pretenia que era d'ell.

Lo jutge, després d'haverlos escoltat, rumiá un rato y digué:

—Deixeu la dona aquí a casa y vosaltres torneu demá.

Quan aquets van ser fora entraren un carnicer y un marxant d'oli.

Lo carnicer anava tot brut de sanch y lo marxant tot tacat d'oli; lo primer portava a la ma diners y l'altre lo tenia agafat per la ma. Allavors lo carnicer va dir:

—Jo he comprat oli a casa d'aquest home, y al treurem la bossa pera pagarli m'agafa la ma pera volérmela pendre, y veus aquí perque hem vingut, jo, agafant la bossa y ell, agafantme la ma.

—¡No es veritat! Los diners son meus y ell es un lladre.

—¡Mentida!

—Ell ha vingut pera comprarme oli y m'ha demanat li cambiés una moneda d'or. Jo he tret los diners y los he posat sobre lo taulell; allavors ell los agafá y anava á fugir quan l'he pogut agafar per la ma y ferlo venir cap aquí.

Després d'un silenci, lo jutge respón:

—Deixeu los diners a casa y torneu demá.

Quan va tocar lo torn al rey y a l'esguerrat, aquell va explicar lo cas tal com

Un bany rus

I.—Remanoy, sí que riurém...
—Quina broma que farém.

havia passat; lo jutge, després d'escolarlo, maná a l'altre s'expliqués.

—Tot aixó que aquest home vos ha dit es mentida donchs jo anava a cavall y al atravesar la població trobo aquest home que'm demana lo deixi muntar a la gropa y lo porti fins á la plassa. Jo ho he fet, pero després no ha volgut baixar, dihent que

el cavall era seu, cosa que no es veritat.

Després d'un breu silenci lo jutge diu:

—Deixéu lo cavall a casa y tornéu demá.

A l'esser a l'endemá una

II.—Ja veurás com d'aquí un rato tindréu montat l'aparato.

gran gentada se va aplegar devant de casa lo jutge pera sentir las sentencias.

Lo sabi y lo pagés varen ser los primers en compaixer.

—Agafa la dona, diu lo

jutge dirigintse al sabi, y que's donguín cinquanta assots al pagés.

Aixís se feu; lo sabi se'n portá la dona y lo pagés sofrí lo cástich ordenat en presencia de tothom.

Després lo jutge cridá al carnicer.

—Te los diners, son teus, y a n'aquest marxant d'oli doneuli cinquanta garrotadas.

Allavors va tocar lo torn al rey y al esguerrat.

—Coneixerías lo teu cavall entremitj de vint cavalls mes?, va dir lo jutge al rey.

—Prou.

COMTE LL. TOLSTOI

(Acabará)

III.—¡Ay, Senyor, quina mullena que tinch a sobre l'esquena.

En altres capitals hi podrà haver mes esplendís en presentar els espectacles, mes rigor històrich y mes propietat en la escena y en la indumentaria, potser sí, pero varietat com en la nostra, un conjunt tant pintoresch y fresch al mateix temps, no crech que existeixi en cap altre part del mon. Podeu triar del vert mes viu al color palla mes manso; de *La Tremenda* y *La Revoltosa* á la *Flor de un día* y *Pascual Cordero*. ¿Qué sou amichs del género entre-

maliat? Donchs *Los Pille-tes* vos farán de *Cura de moro*, com se sol dir. ¿Voleu tristesas, perque sou partidaris del gust sentimental? Busqueu *La Morta* y li endosseu *El Péssame*, que son cosas ingratas com las *Espinas de una flor*.

En un cas que tinguéu predilecció pel género patriótich, també hi trobaréu en los cartells tasqueras atrevidas y enlairadas com *El camí del Sol* y altres que continuament s'anuncian.

D'estil melodramátich antiquat, arreglos mes ó menys aparatosos y disfressats, també n'hi ha, y que molts s'ho empassen sense fixarshi, com si's mengessin una cuixa de gat creyentque's de cunill. Es un sistema que creix y s'extén ab rapidesa, per desgracia nostra. Convé, donchs, qu' en tot hi domini un criteri sa y no migrat, instructiu, no pas viciós y bullanguero, y que per aixó veuréu a molts que prefereixen més

una *Esposa Mártir* á un *Mal Pare*, y sens dubte que jo també'm decanto per aquest cantó.

¿Voléu després gosar lo plaher íntim de la vida obrera, dignificada ab lo trevall acòmpassat y metódich, com lo tich-tach d'un rellotge alentat per las martelladas d'un *Ferrer de tall*, que a tots ensenya sas doctrinas d'honradesa? En bona hora sia, aixó no us farà cap mal. Pero jo molt vos recomano que fugiu dels llocs en que hi aleni *La gran juerga*, perque es ahont hi campeja *El Presidario* y *Lo mosso de l'esquadra* després hi te que veure. Lo cert es que'l pobre que ha de dar rahó de tots aquests géneros ja passa'l seu *Via-Crucis*.

Fugiu d'Els Mals Pastors y quant per *Gran Katakruk* us vinga a las mans un periódich atapahit d'espectacles tant enrevessats com los que s'anunciavan avuy fa una setmana, cregueume a mi, si no voleu errar lo tret, antes de fi-

cause la ma a l'armilla
pera comprar la entrada,
val mes que aneu al Parch
a donar pa a las ocas o
se'n aneu al Tibidabo a
veure com s'aixeca la bom-
ba dels toros.

CRISTOFUL

DE ISOP

Del xich Milá

y de sa discreta mare

Un xich, Milá, havent
estat per gran temps de
una mortífera malaltia,
pregá humilment a sa ma-

re, destilant dels seus ulls
vives llàgrimes, que, pere-
grinant per los temples
dels Deus, fes innumera-
bles vots y promeses per-
que alcancés sanitat. Al
qual respongué l'afflictiva
mare:

—Mes seria que conten-
ta de aderir al que supli-
ques, mes tinch recel que
en res no t'aprofitaria, per-
que havent tú destruit los
sumptuosos temples y en-
súciat los altars, no dei-
xan exercir ja may los di-
vinals sacrificis, tinch per
impossible obtenir lo que
desitjes. Refereix aquesta
faula que los ínichs ho-
mens, quan son punits de
la Justícia divina, ja més
serán ohits d'aquella, fins
que de les iniquitats, fas-
sen condigne penitencia.

*Lo renegador no es ohit
dels Sants.*

★★

No envejaís may al taujá
que, ple de superbia, viu:
si quan tu ploras ell riu,
quan riurás ell plorará.

Tinch cinch céntims per' gastarme
per brenar, y fet y fet,
en lloch de comprar un llonguet,
m'estimo molt mes comprarme
el simpátich PATUFET.

Epigrama

Un xicot que's distingia
per sos estranys acudits,
entre'ls senyors que, reunits
en un gran saló hi havia
al cap de poch ne vejé
un qu'era molt calvo y sech,
y ab molta gracia'l marrech,
tot signantli'l cap, digué:
«Si fan ab aquell senyó
com ab els noys quan no creuen,
si no fa bondat li deuen
dar las surras al meló».

LUIS ET LLANSA

Exercici gramatical

Traduhiu al castellá la següent
prosa del festiu escritor Vilanova,
per quin treball donaré tres pre-
mis, a las tres mellors traduccions
que rebí, consistens en set, cinch
y tres messos de suscripció al pe-
riodich.

Caricatura

Fragment

La Mariagneta, qu'era
una xerrayre amohinosa,
que enrahonava seguit y
depressa, sense fer comas,
com si se li escorregués la
parladora, deya:

«—D'amable y falaguer
ab la Reyna y'ls personat-
jes y ab tothom, prou que
n'es lo meu home. Pero a
casa, ab los que hi te obli-
gació, ¡Deu lo fassa un
Santl es un Neron.

«—Mira, Janet, que han
portat tals y tals recados,
que cesta, que ballesta, si
las volan secas ó verdas,
anem a dir, y comenso a
esplicarli la comissió ab
pessas menudas porque no
hi hagi erros, feynas cam-
biadas ó fora de mida ó
mal entés que luego no
ocasioni rahons y quime-
ras que's poden estalviar

perque'l parroquiá sempre es lo mateix: tot ho vol bé, depressa y a comodo, y aviat es feta una errada, tant tocats y posats y justos de mida com van sempre, que ara mateix no's pot trevallar pera ningú; ab aquell aleno que van y aquell desespero.

¿Qué no está adobat lo renta mans? Miri que la senyora'l necessita, que's te de rentar la cara fora del cuarto.—¿Cóm tenen —ve una altre—aquella cadira?—Filla no está lles-ta—Ay lo senyoret com se posará, fa tres días que l'adoban. Y tothom ab aqueixas pressas y aquell neguit. Ditxós lo qui no te de tractar ab la gent... Ay, que volía dir, ¿de qué parlavam?

—Te rahó: 'm trenca la paraula sempre. Sense deixarme acabar d'esplicar ni contarli lo que vol cada parroquiá.

—Al grano, 'm diu sense deixarme acabar, tallant-me la paraula a la boca. Y esplíquili vosté ab quatre paraulas justas, lo que no

pot dirse ni ab vinticinch.

—Enterado, 'm fa ab aquella cara de tres deus; ¿cóm está'l dinar?

Menja depressa y a em-pentas, que sembla que li hagi d'escapar lo tren pera anarsen desseguida al café. Y jo aquí, vigila al apren-ent, que quan me'n adono, ja es á las escalas de la Seu á jugar ab altres mu-riets que me'l desenca-minan...

—¿Quan tornarà l'amo? em preguntan l'un y l'al-tre que'l tenen de veure per las sevas cosas—Per-donin, los dich jo; no te hora ni día segur. May se res jo. Un cop va estar onze días fora. «Está a punt lo sopar?» me va dir. Consideri, feya tans días... després vaig sapiguer que venia de París; si senyora de Fransa. Y cada día li arreglava'l dinar y'l sopar ben calentó, ben aconduit, y ell clavantse'ls *mistechs*, aquella porqueriota de carn mig crúa. Li assegu-ro que vaig passar aquells días que'm vaig envellir per vint anys. Aquella

ansia que no'm deixava sossegar, aquell barrinar seguit; ahont serà ell..... que li haurà passat... potser ja es mort. Onze nits sense aclucar los ulls. Valga que me'n anava aquí á Santa Marta y'm distreya. A comprar no hi estava ni un quart: com si anes a robar. Y ell lo grandíssim a Fransa ab la gent de bras alt, visitantse ab los personatges y tota classe de marquesas. Deuhen ser molt bledas allí baix aqueixa familia de suposició. ¡Es veritat com ell te aqueixa labia que a tothom encisa! Contin alla com lo rebrían... Encare diu que no ha trepitjat cap carrer de París ¡Sempre anava en cotxel!

Mentres tant, jo aquí quedava a deurelas setmanadas al aprenent, no hi havia una malla en tot casa!

EMILI VILANOVA

Del llibre *Plorant y Rient*.

Recordo als llegidors de fora que las traduccions qu'envihin, com també las solucions, ho fassin en un sobre obert, ab sagell de 1/4 de centim, fent constar que son «*Originales para imprenta.*»

Hem rebut un exemplar de las «Aucas» d'Historia de Catalunya, fetas ab la sana intenció d'instruir a tots los noys y noyas dels fets més importants de nostras gestas. Ne trovareu en venda en nostra Administració, a cinch centims y vos las recomaném.

*
* *

No vos diré res de nou si vos faig a saber que s'ha publicat un llibre anomenat «Deu Rondallas de Jesús Infant» escritas per En Joseph Carner, puig ja fa dies que'l trobareu per tot allà ahont venen llibres.

No'm cal dir si vos lo recomano, puig val pochs diners y lo que hi trobareu escrit cregueu que'n val molts.

Agusti Costa Grande

Cirurgiá Dentista

CASP, 34, 1.er 2.^a

(Devant deis P. P. Jesuítas)

GÉNEROS DE PUNT

Las mellors calitats se fan a mida

* PERE GRIFELL *

Tapinería, 8

Los mellors, mes moderns y económichs retratos
s'obtenen en la acreditada FOTOGRAFÍA

HISPANIA * Pelayo, 50, pral.

Director: Joseph Banús

Trevalls pera'ls aficionats

MARESI... voleu tenir grassos
als vostres fillets? No'ls doneu
altre LLET que la CONDEN-
SADA marca GALLIA, la
més pura y nodritiva.

Se ven per tot arreu

Venda al engrós:

EDUART ADAM - Aragó, 226,

Barrets de Palla

de totas menas
pera noys y noyas

Viuda de P. Capmany

Rambla de las Flors, 11

Visitas d'«En Patufet»**A l'Academia de Bonas Lletres**

- Aquí'l te, Sr. Durán.
- ¿Qué'm porta, Sr. Miret?
- L'Académich PATUFET,
que tothom enlayra tant.

